

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. IV. De Iurisdictione necessaria ad absolvendu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Medici incipiant ægrotos curare, nisi eos moneant de faciendi peccatorum confessione, neque eosdem ultra tertium diem visitent, nisi ipsi de confessione f. & a confiter, per testimonium Confessoris, scriptis datum, additque, ut Medici, antequam Doctoratus gradum assumant, hoc præceptum, se observaturos, jurent.

2. Profecto multa ex his temperavit ipsa consuetudo. Ita Suarez de *Pæn.* d. 35. *secl.* 3. n. 5. Sanch. 3. *Sum.* c. 10. & Scottia in *conf.* Pontificii *epist.* 88. *Theor.* 215. Primò ergo id intelligitur de morbis periculosis. Secundò, sufficit testimonium domesticorum, vel ipsius ægroti, si appareant fide digni. Tertio, satis erit, si Medicus adnoceat ægrotum per alios. Quartò, si ægrotus est obstinatus in respuenda Confessione, non est deferendus à Medico, si ipso se retrahente, grave periculum infirmis incurrat, sicuti, nec deferitur ægrotus Turca, qui obstinatè respuit Baptismum, quia id esset contra charitatem. Pius autem jubet, ægrotum deferri, quando desperationis timore resipiscentia speratur infirmi, His autem dictis non obstat juramentum, datum à Medicis, illud enim intelligitur dari, secundum usum receptum.

CAPVT III.

De Potestate Ordinis, quoad absolvendum.

1. **N**ostrium hæc non est confirmare contra Hæreticos, solum Sacerdotem Ministrum esse legitimum Sacramenti Poenitentiae; id enim est ab Eugen. IV. in *Decret. Fidei*, & à Tridentino *sess.* 14. c. 6. manifestè definitum. Quare suspectus est de hæresi, qui sive Clericus, sive Laicus, cum non sit Sacerdos, Sacramentum Poenitentiae administrat, & puniendus ab Inquisitoribus, & eisdem à Fidelibus denunciandus erit.

2. Et quidem Urbanus VIII. *Apostol. Offic.* Lege etiam Bullam Greg. XIII. & Clem. VIII. de eadem hac re, addidit committentem hoc crimen, hoc est absolventem peccata, ut etiam celebrantem Missam sine Sacerdotio, si complevit ætatis annum vigesimum, debere dari Curiae seculari, ut debitæ poenae puniatur.

3. Nota quatuor. Primò, in Hispania, atque adeo in Sicilia Inquisitione non solere, ut ait Carena *l. mox citand.* poenam mortis imponi, sed alias mitiores poenas, etiam si completè, id est audiendo peccata, & ea absolvendo, Sacramentum hoc ab ejusmodi non Sacerdote administratum fuerit.

4. Secundo nota, hunc non Sacerdotem, sic delinquentem, fieri irregularem, immò, si delictum notorium sit, etiam infamem ex De Lugo de *Sacr.* d. 18. n. 14. dicente hanc esse veriorē sententiam, citantēque Suar. lege iterum Theaur. de *pœnis Ecclesiasticis V. Absolvo* c. 1. Sed irregularitatem hanc negat Leander de *pæn. tr. 1. c. 5. disp. 11. quest. 6.* quia non est jure expressa. Verum ego cum distinctione loquor, ut fusi declaro in *tr. de Irreg. ubi de irregul. ex prava ordinis usurpatione*, ac Laicum omnino ab irregularitate liberum, non vero Clericum, saltem quoad effectum.

Tertio nota. Si non Sacerdos nequaquam se fingat Sacerdotē aut, non velit usurpare officium Sacerdotis, sed ut merus Laicus, putans v. g. se Laicum, (ut certè, aliqui ex vulgo satis imperiti iudicant) posse moribundum absolvere, & à peccatis ipsum absolvat, hic certè, ut docet cum Gasp. Hurt. d. 2. de *irreg. diff.* 1. n. 5. De Lugo ibidem, non incurreret irregularitatem, non solum, propter bonam fidem sic operantis, sed quia ad hanc irregularitatem incurrendam (idem videtur consequenter dicendum quoad alias poenas) requiritur, quod non Ordinatus exerceat illum actum absolvendi, tanquam Ordinatus.

Quartò, Quid si quis non Sacerdos incipiat audire Confessionem, sed non conferat Absolutionem, incidet, ne in prædictas poenas.

Respondeo, vel agis, an hic sit denunciandus Inquisi-

tori? vel agis, an sit poena mortis conderendus? primo, consentient Carena de *Off. Inquis.* 2. n. 1. & Salles Inquisitione lib. 1. c. 1. R. 2. 12. de hęc etiam Tribunal spectat cognoscere de crimine condempnandi & de attentato. Si de secundo, Salles l. c. cum Salles & Freita affirmat, esse poenam mortis puniendum, non adest Hispanica Inquisitionis mitigatio, quomodo indicavimus. Carena autem l. c. cum Salles Acuña, & Sanctarello id negat. Vtique sententia probabilis est, sed probabilior hæc secunda, quia contra tur de poenis, strictior est legum interpretatio facienda. At qui solum audit peccata, & non absoluit, non est tur strictè, & propriè administrare Sacramentum Poenitentiae.

CAPVT IV.

De Iurisdictione necessaria ad absolvendum.

§. I. Quid ea sit?

1. **I**urisdicção in communi ex Azone. Est potestas publico introducta, cum necessitate iuris dicendi, & aequitatis statuenda. Seu clarius, Est potestas dicendi & proferendi sententiam, absolvendo à delictis, vel imponendo poenam.

2. In nostro igitur casu iurisdicção est potestas legitima Superiore (quis ille sit dicetur §. 2.) ad iudicandum, per quam tanquam in suos subditos, possit actus Sacerdos reducere in actum eam potestatem absolvendi à culpis, & poenitentias in iungendi, quam habet Ordine Sacerdotij.

3. Hanc Iurisdictionem, quam potestatem Claret appellare solemus, esse ad absolvendum necessarium, quæ adeo nequaquam valere Absolutionem sine illa, non mis diserte docet Trident. *sess.* 14. cap. 7. id autem Christus Dominus instituit, quia hoc Sacramentum Poenitentiae conveniens fuit, ut exerceatur per iudicem iudicii, in quo non valet sententia, nisi à Iudice iurisdictionem habente feratur. Considero igitur ego potestatem Ordinis esse, tanquam gradum Doctoratus per quem fit homo habilis in actu primo ad exercendum officium iudicis, potestatem vero Iurisdictionis (addita approbatione, de qua in cap. sequenti) esse perinde, ac momentum iudicis datum à Superiore, per quod fit in actu secundo Iudex habens jus iudicandi, id est, vel absolvendi vel puniendi. Lege Suar. alioque d. 16. de *Pæn. feli. Coninch. de Sacr.* d. 7. dub. 2. Averfam de *Sacr.* d. 16. De Lugo *Pæn.* d. 15. *secl.* 2.

4. Porro ex eo, quod Iurisdicção est necessaria, sequitur, Sacerdotem simplicem, id est eum, cui non commissa est, nulliter absolvere.

At, incurrunt poenam aliquam, si tamen absolverint Confessionibus, & à celebratione, Missæ, per suspensionem ferendam. Lege Theol. de *pæn. Eccl.* p. 2. f. 166. cap. 2. non vero latæ sententiae. Non fieri irregularitatem merito docet De Lugo, de *Pæn.* d. 18. *num.* 14. *per quod* irregularitas (adde) & alia poenae cap. præcedenti dicta sunt contra non Sacerdotem, at hic, de quo loquimur, iam Sacerdos est.

§. II. In quonam consistat ordinaria iurisdicção absolvendi à peccatis?

1. **N**on obstantibus in præcedenti §. explicatis non sunt casus, in quibus simplex Sacerdos absolvere rite potest. Primus, si ad ipsum accedat poenitentis solis peccatis venialibus laborans. Secundus, si ad eundem accedat, habens sola mortalia, alias legitime de rectè absoluta. Tertius, si vergeat necessitas eo, quod infra latè explicabimus.

Hanc tertiam potestatem concessit ex communi for-

tenentia simplici Sacerdoti pia Mater Ecclesia. Secundam vero, & primam, licet Valg. de Penit. quæst. 93. art. 1. d. 6. contendat datam illi esse immediate à Christo Domino in Ordinatione Sacerdotis, atque adeo esse hanc potestatem inibitam in potestate Ordinis; tamen probabilius est, secundum De Lug. de Penit. l. 8. num. 47. & 49. Coninch. de Penit. l. 8. n. 17. & Hurd. de Penit. l. 10. diff. 10. eam dari ab Ecclesia, nam propterea posset illum tollere Summus Pontifex, non vero inferior Prælati, cum ea sit concessa à Superiore omnium.

2. At verò loquentes absolute de iurisdictione absolventi à mortalibus, de qua deinceps sermo semper erit. Primo eam in Summo Pontifice pro toto orbe residere, & eadem à nullo limitabilem, quia illam accepit à Christo Domino, nimis stolidus esset, qui negaret.

3. Secundo, Episcopus in sua Diocesi habet etiam iurisdictionem Ordinariam, & quidem verosimiliter immediate à Summo Pontifice.

4. Tertio, Parochus in sua Parochia. Vide n. 13.

5. Quarto, Abbates, Prioresque proprium territorium habentes gaudent etiam iurisdictione quasi Episcopali in illo territorio. Huc item reducuntur Cardinales in Ecclesiis sui Tituli.

6. Quinto, Legati, seu Nuncij Apostolici in sua Provincia.

7. Sexto, Prælati regulares in suos subditos, puta Generales, Provinciales, Superior localis.

8. Septimo, Archiepiscopus in Diocesi sui suffraganei, sed solum, ut ait Suar. d. 2. de Pen. sec. 2. num. 13. & 14. & Barb. de Potest. Ep. p. p. l. 3. num. 47. quando eam actu visitat, quare tunc solum poterit audire Confessiones, sicuti, & assistere Matrimonii subditorum sui suffraganei. Quando autem actu non visitat, solum, ut vult Iur. l. 6. n. 24. tunc posset, quando iniuste suffraganeus Episcopus absolutionem denegaret.

9. Octavo, Vicarius Generalis Episcopi habet etiam iurisdictionem ordinariam, non solum pro foro externo sed etiam pro foro Sacramentali, Sanchez l. 3. marr. 429. hoc est in administratione Sacramentorum sed vivente suo Episcopo dumtaxat, nam eo mortuo, vel amoto ab officio, vel ejus iurisdictione suspensa per censuras cessat, vel suspenditur & Vicarij iurisdictione.

10. Nono denique, Vicarius Capituli, sede vacante eandem iurisdictionem habet, quia Capitulum succedit Episcopo in omni eo quod spectat ad iurisdictionem. An prædicti Vicarij Episcoporum, vel Capituli hanc iurisdictionem, ut & ad casus reservatos habeant ex concessione Generalis Vicariatus, dicam infra in tr. de casibus refero, l. 19. §. unico, à n. 9.

11. Vicarios foraneos nulla ejusmodi iurisdictione gaudere, re non ignorare puto, sicuti etiam, nec Abbatem pro suis Monialibus, nam hæc non habet propriam iurisdictionem, sed solum domesticam gubernationem, ut recte notat Thomas Hurtadus l. mox citando num. marginali 2022.

An prædicti suam hanc ordinariam iurisdictionem, possint aliis delegare?

12. Prædicti omnes, si sint Sacerdotes, possunt suis ministrare Sacramentum Pœnitentiæ, & item possunt etiam Sacerdotes non sint, aliis Sacerdotibus suam potestatem delegare. Regula enim generalis est, eum, qui potestatem habet ordinariam, eandem posse aliis delegare.

13. Dices. Ergo Parochus poterit dare licentiam simplici Sacerdoti, ut ministret suis Parochianis hoc Sacramentum. Respondeo. Nego consequentiam; nam ad hoc Sacramentum administrandum præter iurisdictionem, requiritur Approbatio Episcopi, de qua late mox. Parochus ergo potest quidem suam iurisdictionem delegare (Vide de hoc, quod dicam cap. 5. §. 3.) hanc enim potestatem habuit à Sacro Textu, C. omnis viris, que se-

cus de pœnitentiis in 6. Neque ea fuit unquam revocata sed quia non potest approbare, (hoc enim pertinet, ex Tridentino ad Episcopum, ut paulo post videbimus) ideo non potest simplici Sacerdoti dare completam potestatem administrandi hoc Sacramentum, ne pro Parochianis quidem suis. Non ergo sequi possum aliquos affirmantes. Vide Th. m. Hurtad. T. 2. Variar. Quæst. tract. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. num. marginali, 2023. aliosque quos refert. Sed rejicit Diana Part. 1. l. 1. r. alt. 4. r. sol. 13. §. Quæro 5. etiam post Tridentinum, posse; Sequi, inquam non possum, quia saltem vsus antiquus, quo nemo, quantum scire possum, ex Parochis hanc potestatem libi vendicat, interpretatio est tacita, ea ipsos carere.

Dixi, simplici Sacerdoti, nam, an alteri Parocho quæram mox cap. 5. §. 3. n. 5.

14. Illud hic obiter scito, quando Episcopus tibi confert licentiam audiendi Confessiones, duo tibi conferre, nimirum iurisdictionem, & approbationem, nisi expresse explicet se vnam dare, & non alteram. Ratio est quia illud (confero, seu do tibi licentiam) vtrumque involvit.

§. III. Explicatur distinctius, quibusnam prædicti possint ministrare hoc Sacramentum.

1. Quoniam dictum est, prædictos posse suis subditis ministrare Pœnitentiæ Sacramentum, inquirimus in præsentia, Equivnam sit existimandus subditus in hac materia?

Habitationem permanentem, habentes.

2. Dico, certum esse (De hoc, & sequentibus late Sanchez lib. 3. de matrim. num. 23.) eos qui in hac Diocesi, vel Parochia habent domicilium originis, & habitationis, hoc est eos qui hic nati sunt, & hic permanenter habitant, esse in hac materia subditos huius Episcopi, vel huius Parochiæ, & ab his posse illos recipere Sacramenta & consequenter absolutionem, Patet, quia hi sunt maximè subditi.

3. Quid si hæc duo, hoc est nativitas, & habitatio non sint conjuncta? Respondeo. Si hic domicilium fixum quis habeat, licet hic natus non sit, potest ab hoc Episcopo, vel Parocho recipere Sacramenta. Contra verò non potest, si alibi fixum habeant domicilium, solum ex eo capite, quod hic natus fuerit. Ratio est, quia in priori casu est subditus, non in posteriori. Neque obstat paritas ducta ab ordinatione, quæ potest haberi ab Episcopo illius loci, ubi qui natus est iuxta suo loco dicenda l. 7. de Ordine c. 6. §. 1. à n. 6. Non obstat inquam, quia id concessum est ex peculiari dispositione Pontificia, C. cum nullus ad Temp. Q. dinationum in 6. quæ similis non invenitur eo capite, &c.) propter illa quæ dicenda sunt mox præsertim num. 25.

4. Sed quæres, Quando nam domicilium fixum quis in hoc v. g. loco habere dicendus est?

Respondeo. Quando adsunt indivisibiliter hæc duo: Primo, quod animus is habeat perpetuo hic manendi, & Secundo, quod in actu materiale domicilium huc transfulerit; statim enim atque hæc duo adsunt, dicitur quis simpliciter, & absolute huius loci habitator.

5. Pari modo, ut quis deserat domicilium, duo etiam requiruntur indivisibiliter. Primo, animus hic non habitandi, & actualis, materialisque translatio. Vnde si animus habeas hinc discedendi, sed nondum discessisti, tuam sedem transferendo, subditus adhuc permanes huius Episcopi. Nora autem, animum permanendi in prior casu, & animum discedendi in posteriore sufficere cum dicta translatione ad prædictos effectus pro foro interno, at, pro foro externo requiritur probatio, & per aliquos, decemalis habitatio de qua re dicto Tractat. de Ordine.

6. Quæret curiosus. Si quis incolat domum suam in confinio duarum Parochiarum, in cuiusnam Parochia dicitur

dicetur domicilium habere, & consequenter cujus erit
parochianus?

Respond. o, In ejus Parochia, in qua patet porta principalis, magisque frequentat illius domus, quia ex aditu indicatur de domo, cui cedat. *l. ei cui ades, ff. de legatis 2.* Ita Barbosa de potest. *Episcop. Alleg. 32. n. 7. f. & de potest. Paroch. cap. 21. n. 43.* Quid si in eodem casu utraque porta sit æquæ principalis, ut in magnis domibus aliquando evenire contingit?

7. Respondeo. In utraque, quia in more, & victu humano, utriusque Parochiæ dici habitator recte potest. Vide *mox num.* 13.

Habitationem transeuntem habentes

8. Hæc de habitatione permanenti, dicamus nunc de transeunte, An scilicet, & quando, transeuntes per aliqua loca, vel peregrè ad aliquem locum euntes connumerentur inter subditos illius loci, ad effectum, vt possint Sacramenta ibi recipere.

Quatuor modis ejusmodi transitus contingere potest qui separatim sunt à nobis, doctrinæ clarioris gratia, distinguendi.

9. Primo, *an*, Si tu retinens animum hic permanentem habitandi,divertis in aliam Dioccesim, seu Parochiam, animo ibi permanendi pro maiore parte anni, vel etiam per aliquot annos, sed finito negotio, v.g. studio, litæ, &c. intendis ad locum tuum reverti, quo pacto dicetur in alia Diocesi, vel parochia habere quasi domicilium, sic inquam, si te habes, potes absolvi, atque assistentiam tui maritoniij habere, cæteraque Sacramento recipere, tum ab Ordinario tuæ permanentis habitationis, tum ab Ordinario tui quasi domicilij, vel ab eorum legitimis delegatis, censuris enim vitroque subditis, Ita Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 23. Bossius de Matrim. c. 4. n. 8. Aversa q. 64. de Sacram. in commun. sect. 6. Imo si in loco tui quasi domicilij invenierit Parochus tuæ permanentis Diocesis, seu Parochiæ, posses ab illo Sacramentum Pœnitentiæ obtinere: cætera vero Sacramenta per accidens, non posses, saltem regulariter, quia, cum ex se conferantur cum publicitate, præ iudicium generaretur Ordinario præsentis loci.

10. Secundo. Si tu, retinens animum habitandi in tua Diœcesi, divertis ad aliam pro brevi tempore, vel ob creationem, vel, ut loquitur Textus, *is qui de Sepulchro* 6. ad ruralia opera ibi exercenda, quo pacto vocaberis Hopes, & Peregrinus, quales etiam sunt omnes itinerantes brevi in Patriam reversuri. Si (inquam) sic te habes, non potes ex vi Iuris absolvi, nec recipere assistentiam tui Matrimonij, nec alia Sacramenta, nisi a tuo Ordinario, quia illius est tantummodo subditus: nam propterea in eodem Textu dicitur hujusmodi Hopes, si decedant; non electa ab ipsis sepultura, non debere sepeliri in Ecclesia, ubi decedunt, sed in sua Parochiali.

11. Dixi autem (ex vi iuris) nam ex consuetudine, & interpretativo consensu omnium Ordinatio, potes Sacramenta necessaria, etiam, & in alia, vbi peregrè degis, recipere; purà Sacramentum Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis. Id extendit contra communem sententiam Pontius l. 1. de matr. c. 7. §. 1. ad assensum Matrimonij, imò, & ad Dispensationes; sed mihi difficile apparet, in his non necessariis adesse consensum illum, Nam propterea in praxi non audeo Pontij sententiam amplecti, de qua re iterum, cum de dispensatione Irregularitatis.

12. Quoad hoc igitur Pontium non sequor, sequor tamen illum quoad alud. Tamen si enim nonnulli doceant, si quis in aliam Dioccesim se confuto transferat, ut absolvatur a peccatis per alium, quam per suum proprium Pastorem, cui non vult sua peccata exponere: Nonnulli inquam doceant, hanc nulliter absolutionem recipere, quia in hoc casu, ubi intervenit mala fides, & dolus, non præsuntitur consensus proprii Pastoris, cum

neini sua fraus patrocinari debeat; tamen merito-
rius, i. e. cum aliis factis probabiliter docet, et valde
licite hunc abſolutionem recipere, quando in
litis. *Namque videtur dolo facere, quando quis*
Cum eigo vniſuique jus habeat ad eundem alium
a ſuo, bique in ſu ſtatu gerere, quod in ſu
frande, dolo vitium nullo. Adde, Epilcopos nun-
ſu hujus diſſenſu in dicto caſu, ne eorum munus
ſigum offendiſſe.

Habitationem aequalem in duobus locis habent

13. Tertio, Si tu pro vna æquali anni parte, v.g. hyeme, moraris in vno loco, v.g. Panormi, & pro v.g. æstate in alio, v.g. Montis Regalis, ab Ordinariis loci Ordinario, seu Parocho, Sacramento tuo capies, quia tunc tum ex jure, tum ex Doctoribus tuis *Septul. in 6. apud Sanch. l. 3. de matr. d. 14. censens licet duplex domicilium, ita, ut probabilissimè sentiant, ut ait Sanch. l. c. cum Nav. Henric. item Gut. de no. d. 64. num. 2. Avera l. supra cit. ut dum hyeme v.g. moraris Panormi, possis ea recipere, tum ab Ordinario, seu Parocho Panormitano, tum ab Ordinario, vel Patro Montis Regalensi; & dum æstate moraris Montis Regalis, possis tum ab Ordinario Montis Regalensi, tum ab Ordinario Panormitano; Id enim totum affert, ut habere vtriusque domicilium, Atque licet confirmetur quod modo n. 7. dixi de habitante in domo suis in fine duarum Parochiarum existentibus duobus paræquè Principalibus.*

Nullam habitationem habemus.

14. Quarto denique, si tu sis vagus, hoc est non
dum habeas animum alicubi residendi, five quia in
dis semper vagari, five quia relicta tua habitatio
nondum pervenisti ad locum destinatum, vel inquam
in quoniam loco residere debeat: Si inquam, a quo
habeas, potes, inquit Sanchez *dist. lib. 6. de matri-
monio. diff. 15. num. 5.* vbique recipere Sacramenta, quia non
est major ratio de vno loco de alio, et ex talis po-
testatis brevis mora qua in vno loco inventis, adducit te
Hæc quoad effectum Absolutionis, nam quoad sub-
stantiam Matrimonii, dicam *infra lib. 8. de matri-
monio. tract. 6. cap. 2. §. 5. a num. 10.* et quoad feribiles cœn-
suras dicam in *tractatu de Excommunicatione, et quoad libe-
riam recipiendi Ordines dicam in tract. de Ordine. lib. 7. dist. 4.*
cap. 6. §. 1. a num. 6.

§. IV. De Delegatione Jurisdictionis absolvendi à poen-
tis, qua fieri à Summo Pontifice solet.

1. **D**Vz tantummodo observationes circa hoc
medium sunt afferendæ. Prior. Cum concessio
à Summo Pontifice, ut Religiosi ab Ordinario approba-
ti, valeant excipere Confessiones omnium Fidelium,
possent ex vi hujus clausulæ excipere confessiones tantum
Religiosorum, quia concessio est universalis & non
præjudiciali assensens: tamen quia quæque Religio
habet peculiare privilegium, ut ejus Religiosi non re-
suscipiant Pœnitentiæ Sacramentum ab aliis extra con-
nem, ideo ipsi hodie excluduntur ab illo privilegio
universalis, ut Suar. *1. c. 4. de Relig. tract. 8. lib. 2. cap. 28.*
Layman, *lib. 5. tract. 6. cap. 10. num. 19. In Compend. Privi-
leg. Soc. p. 270. lib. 5. 1. adoratur, 19. in Societate expressa*
à nostro Patre Generali nobis caveatur, ne qui no-
strum absolvat Religiosos sine suorum Superiorum li-
centia.

2. Secundo, prædictam Jurisdictionem, seu potestatem ad absolvendum, ita delegat Summus Pontifex Religiosis singulis, ut hi eam communicatam habere debeant immediatè à suis Superioribus. Sed de hoc infra latius cap. 5. §. 2. à num. 27.

§. V. Nonnulla de Delegatione Iurisdictionis absolventi a peccatis, quæ ab Episcopo, vel similibus Prælati emanare solent.

Quandoquidem Religiosi, ut modò vidimus præcedens num. 2. prædictam Iurisdictionem absolventi habent à summo Pontifice, medianibus suis Superioribus quæret quis, an possint nihilominus eundem immediate habere ab Episcopis, pro ipsorum Episcoporum ovibus, sine ulla dependentia ab ipsorum Religiosorum Superioribus. Respondeo. De hac re agum paulo inferius L. c. a. n. 28.

Quæres Secundo. Si quis Prælati compulsus per metum gravem, concederet hanc iurisdictionem absolventi (idem de Approbatione) validane esset collatio, atque adeo Confessio, & Absolutio? Respondeo. Validam esse, docet Sanch. l. 3. matr. d. 39. n. 13. & Castrop. l. 1. n. 2. d. 1. p. 9. n. 6. cum aliis, quia gesta per metum sunt voluntaria absolute, licet indirecte involuntaria. Sed invalidam esse, merito ait. Pont. l. 4. c. 8. n. 13. Lud. à Cruce in exp. Bull. Cruce. c. 2. d. 2. n. 6. Azor. Salas, alique relati à Castrop. l. c. quia concessio Iurisdictionis est quedam donatio, at donatio meticulosa invalida est, ut nos diximus in Tract. de promissione c. 2. & universaliter l. 1. in Decret. c. 5. §. a. n. 14.

3. Absolutionem Excommunicationis Suspensionis, & Interdicti per metum datam: esse item invalidam, dicunt, cum de Excommunicatione, Absolutionem autem a peccatis (ut id etiam obiter scias) per metum collatam, validam puto cum De Lugo de iustit. d. 22. n. 128. quia Baptismus simili metu collatus, ut etiam alia Sacramenta valida sunt. Et confirmatur, nam quamvis Salas p. 2. Tract. 3. d. 3. sec. 1. n. 27. putet, sententiam per metum datam, esse eo ipso irritam, Castrop. tamen l. c. num. 7. & Azor. Apud Castrop. l. c. verius putant esse validam, quia nullibi in iure invenitur irrita. Cum ergo Absolutio naturam sententiæ sequatur, nec erit ipsa irrita, licet metu collata. Simili modo Dispensationes, & signate Dispensationem Irregularitatis, metu concessam, validam esse, putat De Lugo, quia nimirum nullibi in iure irrita pronuntiatur.

4. Quæres Tertio. Quid si eadem (ut & Approbatio) errorqueatur per dolum, v. g. per commendationem, falso concinnatam, quasi alicuius Principis?

Respondeo. Puto esse validam, quia commendatio ejusmodi non videtur esse causa finalis, sed solum impulsiva; non enim verisimile est, Episcopum nolle dare licentiam excipiendi Confessiones, si commendatio falsa esset; sic enim, cum sint frequentes ejusmodi commendationes, exponerentur Confessiones multis periculis nullitatis. Ita in simili Sanchez leg. 1. matr. d. 39. a. n. 11. de licentia Parochi, data ad assistendum Matrimonio.

5. Recte autem hæc dicta sunt de exemplo dato commendationis falsæ, deque similibus. Cæterum si dolum, ut etiam error, sit concernens ad causam finalem, vel ad aliquid substantiale, ut si v. g. per dolum, vel errorem Episcopo submittatur unus pro alio, nemo dubitat, licentiam esse prorsus invalidam.

6. Quæres Tertio. Si iniuste Episcopus denegat iurisdictionem (idem si Approbationem) Sacerdoti, possitne presumere ejusmodi Sacerdotem illam nihilominus acquirere? Respondeo. Non possumus: quod certissimum est de Sacerdote seculari. De Regulari dubitant nonnulli, verum de hoc infra §. 4. a. n. 49.

7. Quæres Quarto. Ut à me acquiratur Iurdictio delegata, debetne mihi esse nota ejus concessio? Respondeo, ita puto cum Coninch. & Sanchez ap. Delug. d. 19. de penit. num. 17. quia debet à te acceptari, quæ acceptatio esse non potest, nisi concessionem scias. Illud tamen fateor, quando concessio est facta Religioni, eo ipso, quod Religionem professus es, omnia te privilegia, atque adeo hanc potestatem absolventi te acceptasse. Vide, quæ de quæstioncula, huic affini, dist.

Part. 11.

cam infra in Tract. de casibus reservatis cap. 9. §. 1. n. 18.

§. VI. De Acquisitione Iurisdictionis absolventi ex Ratihabitione.

1. Si quis Sacerdos simplex aliquem à mortali absolveret hoc manet v. g. si probabiliter, si certo putans, quod hodie s. ro, vel cras, vel perendie, &c. Episcopus ratam, & firmam habebit ejusmodi Absolutionem, diceretur absolvere Ratihabitione de futuro: & nec est proprie Ratihabitione.

2. Si autem idem Sacerdos absolveret, quia probabiliter, vel certo putaret, heri v. g. Episcopum, quamvis non expresse, tacite tamen concessisse potestatem ad ejusmodi absolutionem, vel pari modo, si nunc, dum datur Absolutio, putaret, Episcopum consentire, eæ non dicerentur proprie Ratihabitiones, sed licentiæ præsumptæ, & improprie solum dicerentur ratihabitiones. Querimus ergo, An iurdictio absolventi delegatur aliquando alicui per Ratihabitionem? & prius quidem de propria, tum de impropria decernamus.

3. Dico Primò, nunquam delegari per Ratihabitionem propriam. Quare in casu dicto num. 1. Ille Sacerdos (quidquid alicui apud Suar. d. 26. de pen. sect. 1. num. 13. dicant) semper nulliter absolvet. Ita communiter Doctores ut Suar. Vasquez alique cum Delugo de penit. d. 19. n. 21. Ratio est, quia (abstrahendo, an in aliis materiis Ratihabitione de futuro validè actum) in casu nostro est peculiaris ratio, quæ obstat, id est ratio Sacramentis. Cum enim Sacramentum non possit esse in suspensio, nec dependens à consensu futuro Superioris, non poterit consensus futurus sufficere ad validitatem absolutionis: vel enim illa absolutio hoc matie collata fuit valida, & sic non indigebit consensu futuro; Sacramentum enim semel validum non potest fieri per humanam potentiam invalidum. Vel fuit invalida (ut certè est, quia non processit à potente absolvere) & sic non potest fieri valida postea, quando non est: licet enim aliquando antea invalidi possint deinde approbati, & fieri validi per Ratihabitionem, id accidit in iis actibus in quibus vis potest facere, ut dicti actus incipiant valere, quando ponetur aliqua conditio; tunc enim ius facit, ut valeant, seu habeant effectum, ac si ab initio validi fuissent; id, quod Iurista explicant, dum dicunt, valorem retrorè. hi per Iurisdictionem ad tempus præcedens, sicuti qui hodie ratam habet percessionem Clerici suo nomine heri factam, excommunicatur, ac si heri consensum præbuisset, iuxta illud Reg. 10. de Reg. iur. in 6. Iuris pronuntiatum. Ratihabitione retrahitur; & mandato comparatur. At in Sacramentis à Christo institutis hæc fictio ab humano iure, ut ex se patet, fieri non potest.

4. Dices. Cui licet v. g. proprii Parochi præsumpta de futuro sufficit ad Eucharistiam, vel Extremam Vnctionem alicui ministrandam, ut etiam similis licentia Prælati sufficit, ut Religiosus, aliquid expendendo, non peccet contra Paupertatem, non autem sufficit in casu nostro similis licentia præsumpta de futuro?

5. Respondeo. Rationem modò indicavi, quia in casu nostro licentia requiritur ad validitatem actus, quæ validitas non potest esse, nisi actus fiat à potente illum facere. Si ergo hunc actum non habetur Iurdictio absolventi, cum actus exeat à non potente, invalidus omnino erit. At in prædictis exemplis administratio Eucharistie, & administratio Extremæ Vnctionis validè sine actuali licentia Parochi sunt, cum licentia non pertineat ad validitatem dictorum actuum. Et quamvis, si fierent sine dicta licentia, illicitè fierent, tamen nunc, quia adest præsumpta Parochi, licentia, iam purgantur à ratione illiciti. Expensio item illa, in alio exemplo, est quidem invalida, quia non est à potente alienare, sed quia non est Sacramentum, nullum est inconveniens, si incipiat valere, quando ponetur consensus Superioris.

D

6. Dices

6. Dices. Cur si ego certo, vel probabiliter iudicem dominum mihi donaturum hunc librum, si illum ab eo peterem, possem sine furti peccato librum mihi usurpare, non verò possum usurpare potestatem absolvendi, si certus sum, eam mihi collaturum Episcopum, si illam petam?

Respondet, Quia ad vitandum furtum satis est, quod dominus non sit inuitus, ad quod non est necesse, quod possit detur: at in casu nostro non satis est, quod Superior non sit inuitus, sed necesse est, ut possit conferat Iurisdictionem, quia hanc tu recipere non potes, nisi possit detur ab illo, ex qua, deinde procedere debet actus validus. Ita Respondet huic instantie De Lugo d. 19. de Pœnit. n. 22.

7. Dico secundo, per Ratihabitionem impropiam, quæ est de præterito, vel præfenti (quam modo diximus proprie appellari licentiam præsumptam) posse delegat-
eijusmodi potestatem absolventi. Ratio est, quia licentia præsumpta est consensus versus Superiores, & quidem, vel actualis, qualis est præsumpta de præfenti, vel habi-
tualis, qualis est præsumpta de præterito, quæ supponit
nunquam fuisse revocata. Tria tamen sunt diligen-
tissime notanda. Primum, non esse licentiam præsumptam
sufficientem, si sit solum conditionata sic, *Si Episcopus
sciret, seu ab illo peterem, concederet mihi potestatem ab-
solvendi*. Hæc enim est solum licentia præsumpta condi-
tionata, quæ non est consensus Episcopij: sed esset. Re-
quiritur igitur, ut iudicaret Episcopus absolute dedisse,
ut absolute, & vere habeatur potestas absolventi ex qua
ori possit actus absolventi, validus.

8. Secundo, notari debet, non satis esse, probabiliter, vel certo me iudicare Episcopum interne concessisse, vel consentire ad conferendam mihi dictam potestatem, sed addi debere signum externum, licet non omnino explicate datum. Ratio est, quia, sic poteris scire tibi absolute concessam tacite fuisse Iurisdictionem, secus semper præsumeretur fuisse concessa conditionate. Si Episcopus *sciveris*, si potestas à te postulatam esset, &c. quod, ut modo dixi, satis non est, Tum quia voluntas interna, dum externe non prodit, nihil operari potest ad conferendam Iurisdictionem tibi, qui illam acceptare debes.

9. Circa autem hæc dependent ex variis circumstantiis, vel modo loquendi, quæ Episcopus exhibuit, unde cerod, vel satis probabiliter colligatur, vere, quamvis non omnino explicite, consensus, vel nunc consentire. Dico (vel probabiliter) quia, quamvis Suar. de Pœnit. d. 26, sec. 1. n. 17. velit, ea signa debere certam exilimationem facere præsentis consensus Superioris; De Lugo de Pœnit. d. 19, num. 23, tamen merito docet, sufficere, si faciant probabilem, si quidem omnes, & ipsemet Suar. alibi concedit, ex potestate, seu Iurisdictione probabiliter posse quempiam hoc Sacramentum Pœnitentiæ administrare. De ejusmodi ignis mox num. 11. aliqua explicatio dabo.

10. Debet denique notari tertio, si Episcopus v.g. videat, te actum excipientem Confessionem, toleraretque, non flatim te posse ex illa tolerantia, tanquam ex signo, putare adeste eius præsumptum consensum, sed necessarii distinctionem omnino esse adhibendam. Si enim ipse nesciat, te non esse legitimum Confessarium, hoc est, putet v.g. vel putare possit te licentiâ habuisse a suo Prædecessore, vel a suo vicario Generali, vel a se ipso tunc immemorare, &c. vel si sciat, te non esse legitimum, tamen propter aliquam causam non potest te impedire, tunc sane non præsumeret dare licentiâ, quia ea tolerantia in dictis circumstantiis nullo modo est signum consensus. Si vero sciat, te non esse Confessarium, & posset facile te ab expiendâ dacta Confessione prohibere, & non prohibet (qui certe rarus erit casus) tunc nonnulli fatentur, licentiâ præsumptam adeste. Verum adverte cum Sanc. l. 3. de Mar. d. 35. n. 22. si quando Superior hoc modo præsumeret dare licentiâ de presentibus, eam non te extendere, nisi ad præsentem Con-

feſſionem, non verò ad alias forte ſequentes, quia licet præſumpta de una Confefſione, non eſt licentia de aliis.

17. Explicite concessio dicitur potestatis per
verba, vel expressam scripturam, licentia est potestas
atque adeo sufficientissima traditio potestatis dicitur
sed difficultas, quæ hic proponitur, est quando
ta expressio non intervenit, quænam tunc continetur
sufficientis concessio de presenti, vel de preterito
& consequenter sufficiens licentia tacita, seu potestas
pta.

12. Respondeo id, ut modo *num. 9.* innuit, pendens
variis circumstantiis, Lucem tamen habere ex causa
ratione trium signorum, quæ hic à Doctore tribus
solent. Lege *Fag. præcept. Eccl. 2. 1. 7. 2.*

Primum signum sufficiens est, si Episcopus, v. g. interrogatus, ut concedat dictam licentiam, ipse notu caput vel oculorum, vel alio signo ab ipso usitato obsequium suum consensum?

13. Secundum signum item sufficiens est si Episcopus constituat Sacerdotem in vicarium Parochi, vel ejus Capellanum Parochialem, vel tribuat aliud munus cui sit adnexum munus Confessionis,

14. Tertium signum controversum est, & Episcopi videat simplicem Sacerdotem exipere Confessionem suam, & taceat: Aliqui enim ut Fagandus, & alii, cent, hanc solum taciturnitatem esse faciem moralem legem concessionis potestatis; licet enim taciturnitas non sufficit, quid negativum, tamen moraliter habere potest positivum consensum. Aliqui vero, ut Coniuncti, & alii, d. 8. n. 45, negant, quia falsum est taciturnitatem haberi pro morali consensu, cum possit Episcopus credere ob aliam rationem, & non quia consentiat. In sententia est illa, quam modò nos, & alii, d. 8. indicavimus.

Ratihabitio Approbationis ad absolvendum.

15. Quæres. Cum paulo ante breviter dicimus
mox late declaraturi simus, ad completam licentiam
ministrandi hoc Sacramentum, præter collationem
dictionis legitime factam, necessariam esse etiam Ap-
probationem Ordinarii: Quæres, inquam, an
etiam, de Approbatione sufficiat, aliquando Rationabilis

16. Respondeo, Sufficere eo prout modo pos-
tum & de Iurisdictione, per enim est in utriusque
& quidem quod etiam huiusmodi approbatio
datur per aliquod signum externum, debeatque de po-
tenti inesse in Sacerdote, ut actus validus abolveret
ipso procedat, manifeste ostendunt verba illa Trinitatis
sess. 23. de Ref. c. 15. *approbationem obirent. per
inim approbatio*, quæ est offensio, seu testificatio
ab Episcopo, significatur signum externum, & per
obirent, significatur, ea debere esse acta in Sacramen-
to nec sufficere in futurum.

§. VII. De Acquisitione Iurisdictionis admissi
Sacramentum Pœnitentiæ ex errore contractum,
titulique colorato.

SI in aliquo loco simplex Sacerdos com-
sedet ad esse legitimus Confessarius, dicitur
esse communis error de Iurisdictione illius Sacerdotis
ab absolvendo. Rursus si simplex idem Sacerdos
recipiat ab Episcopo officium v.g. Parochi, sed
habet aliquod oculum impedimentum v.g. irregularitatem
per quod fit incapax talis officii, nulliter recipit illud
habere titulum coloratum, sed putativum: habet enim
collationem beneficii Parochialis, esse Titulum, sed putativum
nulliter, non habuit, neque habet verum titulum, sed
tamen, sed putativum, sed coloratum. Quod si quis coloratum

non habuisset, sed tamen communiter Parochus existimaretur, quia cum suis v. g. literis se Parochum finxit, hic sane communem errorem haberet, non verò titulum, ne coloratum quidem. Hac terminorum explanatione præmissa.

2. Affero cum Sanchez, l. 3. *matr. d. 12. Mascard. de prob. conf. 648.* Sperello *dec. 3.* aliisque passim: Communem esse doctrinam, Sacerdotem simplicem habentem titulum coloratum, & simul errorem communem, sufficiens iurisdictione esse instructum ad absolvendum. Ratio ducitur ex benigna interpretatione voluntatis pater Matris Ecclesiae, quæ, propter utilitatem publicam, & ne magni subinde scrupuli, & turbationes enascerentur, non solum pro suscipiendis hoc Sacramentum Pœnitentiæ, verum etiam pro suscipiendis alia ministeria indigentia iurisdictione in Ministro, ut etiam pro assistentia Parochiali Matrimonii, imò & pro quibuscunque actibus à iurisdictione Ecclesiastica dependentibus, voluit conferre veram iurisdictionem iis, qui capaces illa sunt, instantibus, dicto communi errore, tituloque colorato. Cum igitur hæc tria adsint. Primum, iurisdictionis, seu potestatis collationem dependere ab Ecclesia. Secundò, error communis, titulus coloratus, semper aderit certa iurisdictione ab Ecclesia collata, atque adeo ille, cui prædicta tria favent, valide actus ab ipsa procedentes exercet, valide, inquam, nam illicite mortuiter (nisi ab ignorantia inculpabili excusetur) non est dubium, quia usurpat iurisdictionem, quam ex se non habet, sed solum posita ipsius malitia, quasi invita, concedit Ecclesia.

3. In ejusmodi benignitate exercenda, imitata est Ecclesiæ ius Civile humanum, *L. Barbar. ff. 3. de officio prætor. quod etiam habetur l. si Arbitr. C. de sent. & Interloc. illudque visa est canonizasse, idest recepisse in Sacris Canonibus. In Syn. Rom. relata c. 1. §. 7. Cum enim quidam servus qui apud Romanos incapax erat dignitatum, obtinisset Præturam, & deinde in sua ditione multa decreta edidisset, dubitatum fuit, an ea fuissent valida, cum in iure pro nullis acta servorum habeantur, *L. Quod attinet, in reg. iuris.* Respondit fuit ab Ulpiano, esse valida, & non esse reprobanda, his verbis. *Humanus est illa non reprobare, cum etiam potuisset Populus Romanus servo decernere hanc potestatem, sed, si servus sit, servum esse, liberum effici.**

4. Ex hoc igitur Respondeo, quoties est error communis, Titulusque putativus, qualis esse in prædicto servo putabatur, toties à iure Civili intelligitur illi collata potestas. Ius ergo Canonicum Civile iura in hoc imitatur, atque in simili errore, & titulo iurisdictionem necessariam tribuit, idque tum in foro interno, tum externo, tum in causis temporalibus, tum in spiritualibus, quia semper eadem militat legis prædictæ ratio. Sed aliqua de singulis prædictis conditionibus separatim scilicet.

Debet esse iurisdictione dependens ab Ecclesia, hoc est, quam Ecclesia conferre valeat.

5. Non potest Ecclesia (idem dic de quocunque Superiore) supplere impedimenta, quæ sive ex iure divino, sive ex iure naturali incapax hominem faciunt iurisdictione.

6. Hinc, si quis non Sacerdos absolveret, vel conficeret, quamvis errore, & titulo quocunque vallatus esset, nihil efficere, quia Ecclesia non potest facere, ut non Sacerdos valide absolvat, vel conficeret, cum sit ad hæc ex iure Divino necessarium Sacerdotium.

7. Idem dic de baptizante, & de absolvente, vel conficiente sine intentione, idemque de amente, qui hæc facere attentaret, quia intentio, & mentis sanitas requiruntur de iure naturæ, imò etiam, & divino quorum defectus cum à iure humano Ecclesiæ suppleri nequeat, non possumus confugere ad titulum coloratum, communemque errorem, qui forte adesset in prædictis.

8. Contra, si quis Sacerdos sit irregularis, vel excom-

Par. 1. l. 1.

municatus, etiam denunciatus, vel suspensus, vel interdictus, vel quacunque Ecclesiastica pœna incapacitatis affectus, existimaretur autem communiter legitimus Confessarius, cum prædicto titulo colorato, valide exerceret iurisdictionem absolvendi, quia eos defectus potest tollere Ecclesia, & in hoc casu tollere proficeretur, & vult. Scio Veteres quosdam id negasse de excommunicatione, sed immerito, ut late docet, & probat Sanchez, *lib. 3. de Matr. d. 22. n. 22. & deinceps.*

9. De femina existimata viro, si forte assumeretur ad Pontificatum, distinguit cum communi sententia idem Sanchez, & quidem ex allata hactenus doctrina. Nam Pontifex verus non esset, quia sexus fœmineus de iure Divino incapax Sacerdotii, & Pontificatus, sed haberet tamen iurisdictionem aliquam, Sicut enim Ecclesia iurisdictionem aliquam confert ei, qui Sede vacante, præest loco Pontificis, ita eandem conferre, tunc conferretur fœminæ: fœmina enim, ut omnes scimus, licet incapax sit potestatis Ordinis, non est tamen incapax potestatis iurisdictionis.

Debet esse error Communis.

10. Non ergo sufficit error unius, vel alterius, vel paucorum: cum contra sufficiat, si communis error esset in hac Civitate, ubi sunt acta, licet in aliâ nullus esset error, nam & servus ille in *L. Barbarius*, notus erat servus Romæ, & tamen quia fuerat ignotus in eo loco, ubi Præturam gessit, ejus gesta pro omni loco absolute valida fuerunt existimata.

11. Sed quid, Primum, si Populus præsens incipiat dubitare de defectu iurisdictionis, ut si suboritur dubitatio, quod Parochus fuerit amotus ab officio, vel quod ejus electio fuerit nulla, &c.

Respondeo, Tunc debere inquire veritatem: Secus esset error crassus, vel supinus, qui fere æquivaleret scientiæ, atque adeo non esset sufficiens ad iurisdictionem communicandam. Quod si, facta diligentia, adhuc sit res dubia, valebunt acta, qui dum vinci dubium non potest, prævalerit ille idem error communis, qui ante ortam dubitationem aderat.

12. Quid secundo, Si Sacerdos esset communiter existimatus v. g. Parochus, sed à paucis nullitas ejus iurisdictionis cognosceretur, adhuc respectu horum paucorum haberetur Parochus iurisdictionem?

13. Respondeo, habere, cum communi sententia docet Sanchez *loc. c. num. 42.* unde videri fore omnia ejus acta, dubitandum non esse, quia ad conferendam iurisdictionem non requiritur error uniuscuiusque, sed communis in Civitate, qui iam in hoc casu abunde adesse supponitur.

14. Duo tamen adverte. Primo, hos paucos v. g. te scientem hunc non esse verum Parochum, peccare mortaliter, si illum convicias, ut tibi Sacramentum administret, quia cooperaris cum peccato ipsius Parochi usurpantis scienter iurisdictionem, quam ex se non habet. Excipe urgentem necessitatem, vel aliam forte excusationem, de qua ego *l. 5. in Dec. c. 1. §. 4. à n. 39.* universaliter dixi.

Quod si hoc Sacramentum quod ab ejusmodi Parcho, à te cognito pro non legitimo, postulas, sit Sacramentum Pœnitentiæ, ultra peccatum, quod committis, certe ex hoc ipso, quod male dispositus cum actuali peccato ad illud accedis, nullam omnino, irritamque absolutionem recipies.

15. Secundo, Si pari modo ab hoc Iudice tu, qui illius defectum nescis, sententiâ in tui favorem reportas, licet reportes valide, tamen in pœnam tui delicti rescindi illa posset, & tu puniri. Quamvis enim acta illa valeant, tu tamen, ut supra dixi, illicite ab illo iudice scienter expolis, foves enim fictos Iudices in Rep. Fateor, interim, te aliquando excusari, si ejusmodi Iudicem non repellas, immo, si omnino taceas, quando scilicet

D 2 majus

maius est scandalum, & infamia oritura ex repulsa, & ex manifestatione, quam ex patientia, & silentio.

Debet adesse Titulus coloratus. Quid si desit?

16. Quando cum errore communi conjungitur Titulus coloratus, jam dictum est modo. Sed celebris est questio, an si desit ejusmodi Titulus, adsit autem solus error communis, idem dicendum sit. Secerdos v. g. nullam collationem habuit, ne in alidam quidem Parochiam, sed tamen Parochus ab omnibus communiter existimatur, valide officia Parochi administrat?

17. Certant duo Celebres Doctores cum suis affectis utrinque. Negat valide administrare Th. Sanch. l. 3. *matr. d. 22. n. 49.* dicens oppositum non esse probabile. Mart. Perez de *matr. d. 40. sec. 6. n. 5.* Averl. de *Sacr. q. 64. sec. 5.* Fag. 2. *Eccles. prac. l. 7. §. 3. n. 61.* Junello *n. 73. sine.* Bonac. de *matr. q. 2. p. 8. a. n. 23.* Boff. de *lubil. sect. 7. casu 2. n. 152.* & multi ap. Dianam p. 2. *tr. 16. res. 43.* Basilium Pont. l. 5. de *matr. c. 20. n. 6.* Ioan. Sanch. in *selec. d. 44. n. 3.* Verr. in *q. moral. tr. 2. q. 25. n. 15.* Bauc. in *sing. casu 225. V.* sed petes 1. vocans hanc sententiam valde probabilem. Diana loc. cit. *Ref. 43. & p. 3. tract. 1. res. 94.* citans Molf. Delbene, Leand. Bordonium, aliosque. Piger me rescribere ea, quæ ad manus ejusque sunt, viderique apud prædictos, eorumque Sectatores possunt. Satis ergo mihi sit, pronuntiare, utramque sententiam esse probabilem, quia cum Sanchez, dicere possumus hoc beneficium concedi juxta circumstantias, quæ fuerunt in illo servo, de quo L. Barbarius, ff. de *officio Prætoris*, at ibi, & alibi cum errore communi semper invenitur conjunctus titulus coloratus. Cum Pontio autem possumus asserere, illas circumstantias dedisse quidem occasionem Legislatoribus, illud Beneficium concedendi, sed ipsi tamen absolute concesserunt, quoties evitanda est Reip. perturbatio, quæ non minus sequitur, quando communi errori adnexus est titulus coloratus, quam, quando solus error communis intervenit.

18. Ex eo, quod probabile ducimus, sufficere ad conferendam Iurisdictionem errorem communem dumtaxat sequitur, Confessarium nunquam approbatum, Episcopum nunquam electum Parochum, iudicem, Tabelionem: ceterosque similes mere intrusos, multo magis Sacerdotem approbatum ad confessiones excipendas pro vno anno, eo finito, vel pro tempore incerto ad beneplacitum v. g. Episcopi, posita, sed nondum scita revocatione, Vicarium Generalem defuncto ejus Episcopo, Patronum, qui vere Iuspatronatus non habet, &c. si adsit error communis circa ejusmodi officia, licet officia, ne ex putativo quidem colore habeant, valide absolvere, Iurisdictionem exercere, assistere matrimonio, sententias ferre, præsentare, &c. ac si dicto errori communi titulus coloratus esset adnexus, quia solum communem errorem sufficere probabile est.

§. VIII. De Acquisitione Iurisdictionis ex opinione probabili.

1. SI Sacerdos ex opinione probabili, putans, se posse ministrare Sacramentum Poenitentiae, de facto administrat, valide administrat, quasi ab illa opinione probabili certam, & indubitam acquirat Iurisdictionem? Idem quæro de similibus actibus indigentibus Iurisdictione sibi collata ad eorum valorem, si ij exhibeantur ex opinione probabili.

2. Negativè Respondent non pauci, ut Salas p. 1. t. 1. *tr. 8. de consec. 27. num. 286.* & alibi. Io. Sanch. in *selec. d. 44. num. 3.* Suar. de *poenitent. d. 26. sect. 6. num. 8.* De Lugo de *poenit. d. 19. a. num. 29.* Subbitans, &c. Suar. Oviedo, Bardi, Marcant. alique ap. Verricell. *max. citandum;* ita ut non nemo ex illis dicat, contraria opinio nem esse valde dubiam, non nemo autem, nullo fundamentato probari. Rationes principales sunt duæ. Altera,

quia, quamvis in jure concedatur, vt modo videtur Iurisdictioni, existente errore communi, tunc colorato, nunquam tamen invenies in jure eam communi sola opinione probabili. Altera, quia non possunt argumentari à pari, hoc est, ex eo, quod conceditur, quod concedatur etiam ex opinione probabili. Satis enim hæc diversa sunt, cum in priore adsit multorum, quamvis dubitativus: at in posteriore opinio illa probabilis est, solum apud paucos sapientes, & ex altera parte ex nullo vestigio adsit in illa illius.

3. Nihilominus affirmative respondent metius plures vt Th. Sanch. de *matr. l. 3. d. 22. n. 49.* & in *l. 1. cap. 9. num. 35.* Pontius de *matr. l. 5. c. 20. n. 7.* Collet. *tom. 1. tr. 1. d. 2. p. 5. num. 9.* Less. l. 2. cap. 29. d. 8. H. Bonac. Filliuc. G. Hurtad. Gran. Franc. Delago. Com. alique, quos citat, sequiturque Verricell. *2. p. 2. num. 1.* Diana alios citans p. 8. *tr. 1. res. 93.* & ita certum id præstat Verricell. loc. cit. aliterat, contrariam, hoc est prædictam. 2. opinionem esse improbabilem, & fallam: certe nimis exaggerare dictum est, cum probabilem suam illam pollere, non sit negandum. Ratio hujus sententiae, quam vt probabilior sequitur, est, quia constat apud omnes, universalem Ecclesie Iurisdictionem conferre Iurisdictionem, seu esse signum Iurisdictionis collatæ, vt clare habetur in Iure Canonico *cap. de foro competenti*, ubi Glossa, Abbas, alique, Iurisdictionem universali Ecclesie confuetudine omnes fere Sacerdotes (excepe paucos, & hos nimis timidos, vel indebitos) absolvent cum Iurisdictione probabili: ceteri autem Minor probatur ex testimonio Suar. *l. c. num. 7.* hic habet aliam nobis contrariam sunt Suar. *l. c. num. 7.* hic habet autem universalem Ecclesie usus, ut Sacerdotes Iurisdictionem hujusmodi Iurisdictionem probabili in Iure Canonico administrant, Delago loc. cit. *n. 3.* & c. *l. c. p. 2. res. 93.* & res communis omnium Confessariorum, qui cum Iurisdictione probabili absolvent. Merito ergo Cultor, sic sic diserte nostram sententiam confirmat. Quod est probabilis opinio absolventi à resecutione, & a censuris assistendi Matrimonio, nullo morali periculo se expone Minister irritum facienti Sacramentum, quia Iurisdictionem Privilegia Iurisdictionem non habent, habet tamen ratio cito consensu Ecclesie, & ratificatione de presens, & plene Iurisdictionem ne ut actus irriti sint, & postea totos Suar. Lessum, Th. Sanchez, Coninch Poenitentiam naciung, sic addit. Omnes enim ij, alique affirmant, opinantem ex opinione probabili se habere Iurisdictionem, Iam habere certissimam, sicuti haberet, qui ex errore & titulo presumptio operaretur.

4. Ad primam ergo rationem in contrarium, Respondendo, nostram doctrinam non fundari immediate in aliquo Iure, sed in consuetudine, quæ loci æquatur ut jam modo vidimus.

5. Ad posteriorem, Respondeo dupliciter. Primum, quicquid sit, an in opinione probabili adsit error communis, & titulus, nam nostra argumentatio solum est, vt sicuti error communis, titulusque coloratus est Iurisdictionem ex l. Barbarius; ita opinio probabili Iurisdictionem illam tradit ex tacito consensu Ecclesie, firma consuetudine.

6. Respondeo. Secundo cum Verricell. l. 2. *l. 1. hanc* secundam Responsum prosequente, citans in casu nostro adesse errorem communem, quia omnes fere Confessarii secute absolvent ex opinione probabili, omnisque Fideles secute absolventur. Et certe nisi secute absolventur, quæ turbatio esset in conscientia Fidelium, si ij dubitarent de sua absolutione à suis Confessariis prudenter data? Hanc ergo communem perceptionem Sacerdotum, & poenitentium, si tu appelles errorem communem, ego non refragabor, nam sic communem errorem, quem tu expolis, in re nostra jam habebimus.

Præterea, quamvis modo dixerimus, solum errorem communem satis esse ad conferendam Iurisdictionem, tamen nec adest ab opinione probabilis titulus, siquidem adest auctoritas Ecclesiæ per communem praxim satis nobis explicata, dans Iurisdictionem operanti, ex opinione probabilis; quid enim aliud est Titulus, nisi voluntas Superioris se explicantis, conferre alicui potestatem aliquam moralem?

Aut ex probabili opinione unius Doctoris, & ex probabilitate solius conferatur Iurisdicção?

7. Aversa quæst. 16. de penis, sec. 5. & Salas p. 2. r. 1. v. 8. de conf. sect. 27. num. 286. assignant duas limitationes Doctorum iam iam allatæ, nam Primo aiunt, eam admitti solum debere, quando adest opinio probabilis, quæ talis existimetur communiter à doctis, non autem admitti posse, quando solum alicui privato ea probabilis apparer.

8. Secundo, aiunt, Intelligi debere nostram doctrinam, quando probabilis est circa ius. v. g. an privilegium meum extendatur ad absolvendum hos, vel illos casus, non verò quando probabilitas est circa aliquod factum particulare: v. g. an hic, & nunc Episcopus debeat mihi facultatem exicipiendi confessiones, vel absolvendi à reservatis, &c.

9. Verum hæc limitationes ingerunt scrupulos, & fere evertunt eam sententiam, quam ipsi probabilem appellant. Ratio est, quia rationes, quæ persuadent nostram sententiam, absolute persvadent, & sine limitatione. Vnde contra priorem limitationem, sic diserte loquitur l. c. 15. Vercelli: Quomodo cum opinio sit probabilis, sive extrinsece propter auctoritatem Doctorum, sive intrinsece propter solida fundamenta de novo ab uno deo viro considerata, sicut licet ex tali probabilitate absolvi, ita, & validissime. Et merito quia semper Populus accedit bona fide, & cum errore communi. Ergo non debet decipi, seu frustrari fructu Absolutionis.

10. Contra posteriorem, sic idem n. 10. concludit. Quæ eadem omnino ratio est in casu nostro, (intellige in opinione probabilis, de qua erat locutio) circa ius, ac circa factum, nam uterque error est inculpabilis, & caveri à Populo nequit. Hæc Vercelli. Et vide ingeniorum diversæ sententiarum varietatem; Aversa prædictus recipit nostram doctrinam in probabilitate iuris, & non in probabilitate facti. Malca, conf. 648. cui adde Glossam in dist. lege Barbarius, recipit in probabilitate facti, non in probabilitate iuris: Vercelli, quem nos sequimur, in utraque & quidem merito, quia est eadem in utraque ratio.

§. IX. De Acquisitione Iurisdictionis ex Subdelegatione.

1. Subdelegatio Iurisdictionis tunc habetur, quando Delegatus qui habuit immediate à Superiore potestatem, eandem alteri tertio concedit; Et licet videatur id nunquam fieri posse ex illo generali Axioma, Delegatus subdelegare non potest; nihilominus ipsi Doctores multis modis limitant dictum Axioma, præsertim quando Delegatus est à Summo Pontifice, & quando est ad universalitatem causarum, ut distinctius videre est apud Sanc. l. 3. de matr. d. 3. 1. ideo quamvis non sit de ceteris agere, tamen necessaria dicere nostram materiam de Iurisdictione ad absolvendum, non omnino est. Quoniam autem tota res hæc à vq. lantæ illius Ordinarii, qui te immediate delegavit, pendet, potuit enim ita te delegare, ut potestatem haberet alios subdelegandi, & potuit, ut non haberet, idcirco merito inquitimus, quandotam hoc erit, quando non ita?

Respondeo. Habe hæc tria documenta pro nostro iudicio breviter.

1. Documentum primum. Nisi expresse Superior te delegat ad absolvendum cum prædicta potestate subdelegandi, vel nisi conferat tibi officium, cui est annexa eius-

Par. I 11.

modi Ordinaria potestas, ut in sequenti documento dicam, nunquam teste (De Lugo de pen. d. 19. n. 15. potes alium subdelegare ad absolvendum. Ratio est, quia (quicquid sit, aliquando in aliis materiis) certe in nostra, in qua maxime requiritur idoneitas personæ, tuæ personæ dumtaxat addicitur potestas, nisi tertiæ mentio fiat.

3. Documentum secundum. Si quando quis à Superiore constituatur potens absolvere, ut ei tradatur officium Ordinarii, cui scilicet officio est coniuncta potestas ministrandi hoc Sacramentum, quale est munus Episcopi, Parochi, Prælati Regularium, aliorumque supradictorum, habentium potestatem ordinariam, is non videtur delegari à dicto Superiore, sed officium Ordinarii accipere, unde iure proprio alios delegare poterit, etiam dando isdem aliis potestatem subdelegandi. At si quis constituatur loco alterius Ordinarii, non absolute, sed ut suppleat, seu exerceat officium Ordinarii, v. g. Parochi ad breve tempus, (quo pacto dicitur Vicarius Parochi) hic sane Vicarius brevis temporis, puta per quindecim dies, (inquit l. c. Delugo) dicitur quidem delegatus, sed debitor, an possit sibi subdelegare aliquem alium. Circa quam dubitationem dico, eum posse ait idem, De Lugo l. c. subdelegare alium capacem dictæ Iurisdictionis; in aliquo tamen casu particulari, non verò universaliter. Idem dico de Pœnitentiario Summo. Idem dicit Quint. de Pen. sing. 13. n. 2. de eo Religioso, qui loco Superioris substituitur in totali administratione totius Monasterii. Idemque dicit Delugo l. c. de Vicario cum potestate universali absolvendi constituto ab Abbate, seu Superiore in aliqua distanti domo à dicto Superiore. Ratio est, quia non præsumitur Delegatus voluisse adeo rigore se gerere cum suo universali Vicario, & Officiali, ut ne in casu quidem particulari, aliquid possit supra id, quod potest Delegatus ad absolvendum, de quo in antecedente documento dictum est.

4. Dixi autem Primo, alium capacem, nam requiritur, ut non sit excommunicatus, vel alia censura affectus, & ut sit approbatus ea Approbatione, quam dicam in c. sequenti.

5. Dixi Secundo, in aliquo tamen casu, nam non potest ad totum officium suum, quia is, qui cum pro suo Vicario, vel officiali eligit, non præsumitur tantam potestatem eidem concessisse. Excipe, nisi forte aliquid plus expresse concesserit. Aliquid amplius primo aspectu videtur concedere prædicto Religioso Substituto, idem Quintanad. l. c. etiam si per unum diem illi administratio totius domus committatur, sed si a tunc legatur, à nostra doctrina non distat.

6. Documentum Tertium. Quando Pontifex Summus concedit aliquibus, (ut de facto concessit, modo a libi explicato, Mendicantibus) Iurisdictionem pro omnibus casibus, censurisque, etiam ipsi reservatis, si sic delegati, ne pro uno quidem casu particulari poterint id subdelegare alteri. Ratio est, quia, quamvis sic sint à Pontifice delegati, & præterea ad universalitatem causarum, unde videantur posse, tamen non ita est, quia voluntas Summi Pontificis limitat concessionem ad personas dumtaxat sic delegatas, quæ limitatio etiam ex aliis coniecturis non colligeretur, certe haberetur, ex eo, quod ita usurpatum est tot annos. Religiosi enim, quavis scientissimi suorum privilegiorum, nunquam ausi sunt aliquid subdelegare de sua Iurisdictione absolvendi universaliter ipsis delegata.

7. Idem multo magis dici debet, quando inferiores Ordinarii, vel Prælati Regulares similem potestatem universalem darent alicui subdito, qui casus certe ille esset quem diximus in Documento Primo. Idemque de Confessoribus deputatis in aliqua domo Religiosorum, neque enim ille subditus, & hi deputati possunt aliquid alteri subdelegare, ut notat Quint. l. c. sing. 19. n. 10.

8. Diana par. 2. tract. 17. de Miscell. res. §. 4. docet, si quando detur huiusmodi potestas ab Episcopo alicui Prælati Regulari, posse hunc subdelegare alium pro aliquo casu peculiari. Verum ego cum Delugo de penis,

D 3 19.

d. 19. n. 19. puto, nisi aliqua alia verba Episcopus addat significantia dictam potestatem subdelegandi, non esse sententiae Dianae acquiescendum, saltem propter dictam praxim in contrarium.

§. X. De praedicta Delegationis duratione.

1. **E**gimus, qua ratione acquiritur Iurisdictione ad absolvendum, nunc superest, ut agamus de eius duratione, quae est tractatio proportionaliter Communis ad Approbationem, vel ad similes concessioniones. Sed nobis oritur non est de hac re agere universaliter, cum solum duratio Iurisdictionis, vel Approbationis ad absolvendum, quae dependenter habetur ab Ordinario, seu Praelato, ad nostrum institutum pertineat. Porro tribus modis potest tibi ad eiusmodi Ordinario delegari, seu concedi potestas absolvendi. Primo, absolute. Secundo, ad certum tempus. Tertio, ad tempus incertum.

2. Quoad duos priores facilis est resolutio. Nam prima durat, donec legitime reuocetur, & quidem positum actu revocationis, unde mortuo, vel ab officio amoto concedente, adhuc illa perseverat, teste Sane. l. 8. de matr. 28. n. 72. donec successor positum reuocet, quia est gratia facta. Vide omnino infra c. 5. §. 4. n. 48. ubi discet, an reuocatio haec, sine causa facta ab Episcopo, sit valida. Vide multa in hanc rem infra lib. 8. de matr. tr. 2. c. 2. §. 4. & 5.

3. Secunda etiam durabit usque ad tempus, seu terminum praecise designatum, ut ex se patet, nisi autem pari modo positum reuocetur; Adest tamen hic notandum documentum. Si enim res non est integra, hoc est, si qua confessio bona fide incepta finiri non potuit intra tempus praefixum, siue propter penitentis scrupulos, siue ob prolixam Confessionem, siue ob aliud rationabile impedimentum, si inquam, res non est integra, poterit Confessor post dictum tempus prosequi suam operam, etiam cum interpolationibus humano modo solitis, & illum absolueret, ac si esset intra tempus concessum. Ratio est, quia ex eo quod acceptum est negotium Confessionis tempore habili, radicem in Delegato fixit Iurisdictione, ut loquuntur Iura, ex rationabili voluntate concedentis; quare in illo ea perpetuantur, usque ad complementum negotij. Idem passim docent Sanchez l. 2. Sane. c. 13. n. 15. & Delugo disp. 29. de pen. num. 24. Doctores, etiam in simili concessione ex vi Bullae Cruciatæ, & Iubilæi, si quando, elapsis terminis concessionis, confessio incepta, propter aliquod impedimentum perfici non potuit. Addidi illud (bona fide) quia persuadere mihi non possum, (si id in fraudem fiat) adesse consensum Superioris ad praedictam Iurisdictionem continuandam, quicquid alij dicant.

3. Nota item cum Fag. 2. Eccl. precept. l. 7. c. 2. num. 34. aliisque, si, data Absolutione, recorderis alicuius peccati mortalis à te, ante Absolutionem commissi, te non posse absolui ab hoc Sacerdote, à quo iam expiravit omnis potestas absolvendi, cum per Absolutionem, quasi per sententiam datam, ipse iam functus sit officio suae delegationis, debebis ergo eiusmodi mortale exponere legitimo Confessario. Et nihilominus posse probabiliter haberi. Dicitur p. 1. trall. 8. ex Dicastillo, quia tunc sequens Confessio pertinet ad priorem. Sed nota, nullo modo posse pro novis, neque separatim, neque coniunctim cum praedictis oblitis, Quid si interim pecces nullo peccato? Respondeo, de hoc, & similibus solet agi in Tractatu de Iubilæo. Quare videatur Sanchez lib. 8. matr. d. 15. n. 17. distinctius De Lugo d. 20. de Poenitentia, n. praesertim 136. quae nos breuiter afferemus infra in tr. de Casibus reserv. c. 9. §. 3. Et distinctius affert Bardi de Bulla Cruciatæ in 2. edit. p. 1. tr. §. c. 6. à n. 76.

5. Quoad Tertium, quando confessio facta est ad tempus incertum, aliquanto difficilior est decisio. Et quidem eiusmodi confessio duplici solet fieri formula. Primo, per has, vel similes clausulas: *Do tibi facultatem absolvendi, donec reuocauero, vel donec aliud ordinavero*

vel usque ad aliud, & in his quidem formulis videtur ostendi, debere interponi actum voluntatis potestatis reuocationis, ut Superior concessionem remaneat in se si actus positivus non interponatur, perseverabit in potestate, donec voluerit, vel donec mihi placuerit, vel donec mihi placuerit, & in his formulis videtur ostendi, non debere necessario interponi actum voluntatis, ut Superior concessionem reuocet, sed tunc non adfuerit, quod poterit esse sine ullo Superioris potestatis actu, quando morietur; nam eo mortuo, vel amoto, non adest ipsius positiva voluntas, seu beneplacitum, ita Suar. d. 26. de Poenitentia, sec. 3. Delugo d. 20. pan. n. 37. & Sane. cum multis lib. 8. matr. d. 28. n. 31.

6. Iam verò si de prioribus formulis sermone beamus; certum est apud omnes concessionem, factam sub illis formulis, non expirare etiam post mortem concedentis, vel post eum amotum ab officio, sed tunc debere à successore per actum positum, reuocari, vel reuocari, Ratio est, quia si confessio est sub illis formulis, donec reuocem, vel donec aliud ordinavero, usque ad aliud, debet ut finem habeat concessio, hoc aliud, vel debet poni illa ordinatio, vel reuocatio. Si ergo non ponatur, finem concessio non habet, igitur mors concedentis, vel amotio eiusdem ab officio non fit reuocatio, nec ordinatio, &c. non expirat concessio.

7. Si vero loquamur de formulis posterioribus, sunt sententiae: Altera communior, & est Sanchez referentis lib. 8. de Matr. disp. 28. scilicet. *Beatus Covarr. Pontium quos refert sequiturque Callegas tom. 1. trall. 3. disp. 4. p. 16. §. 5. n. 5. Merollam tom. 1. cap. 6. n. 5. 22. & Suar. de leg. lib. 8. cap. 32. docet eandem Iurisdictionis his modis factam, expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, Ratio est, inquit, quia confessio facta per eiusmodi formulam requirit, ut perseveret continua volitio, & continuatum beneplacitum concedentis, at post mortem non continuatur volitio; post mortem enim, nec volitio, nec placitum, nec beneplacitum, & post amotionem ab officio, etiam si adest, adest tamen illegitima, & impotens ad conservandam Iurisdictionem, cum sit ex parte Superior non sit.*

Illud concedunt hi Auctores, si confessio sit facta beneplacitum Sedis, seu ad beneplacitum Episcopi, qui expirare concessionem morte Episcopi, vel eius amotione ab officio, quia cum dignitas Sedis, & Episcopatus semper maneat, per eam formulam semper maneat potestas, significatur.

8. Altera sententia multorum v.g. Hart. d. 10. de diff. 4. & rursus d. suspens. dig. 3. Palqui. 1.1. de diff. multos citantis, ut Castrop. l. c. & dicentis hanc non tenere probabilitate, non minus certe probabilis, quae praecedens, docet eiusmodi concessionem his prioribus formulis concessam, non expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, donec successore, vel eius Superiore positum reuocetur. Ratio quae simul soluit fundamentum oppositae sententiae, quia, esto illud: *donec voluerit, donec mihi placuerit, meum beneplacitum*, significet debere permanere voluntatem & beneplacitum concedentis, ut concessio permaneret, tamen iam permanet in casu nostro; eo ipso enim quod non reuocatur eiusmodi voluntas, seu beneplacitum, satis manet habitualiter, & morali modo; dum ergo non retracto voluntatem aliquid faciendi, in illa voluntate satis persisto. Cum ergo concedens quodam decessit, vel amotus est ab officio non retractatur voluntatem, in eadem permanere dicendus est. Videt has posteriores formulas (donec voluerit &c.) quod dem involvere formulas priores, seu cum illis concordare, quae dicebant (donec reuocauero, &c.) Lege Bardi num. in Var. Resol. ref. 36. num. 6. qui hanc nostram sententiam ex alio capite, quod hic non vacet examinare.

probabilem esse affirmat, pro Regularibus praesertim, quando sine causa sufficienti Episcopus apponit limitationes dictas (ad beneplacitum, &c.) quod etiam observat Diana p. 6. r. 6. ref. 48. & innuit de Bugo de pœn. d. 2. num. 60.

9. Obiicitur. In cap. si gratiosè, de rescriptis, in 6. expressè habetur illud Axioma, Concessio gratia ad beneplacitum spirat morte concedens. Respondetur. Hoc Axioma multas habet limitationes, quas legere potes apud Menochium de Arbitr. lib. 1. quest. 69. & Bossum de Iubil. fest. 3. cap. 2. num. 10. adde & apud Sanchez. l. c. Inter cetera est illa, ut eiusmodi Pronunciatio sit verum in materia ambitiosa, & restringibili. Ita multi apud Barbosa, in quibus circa dictum Axioma, &c. Dico ergo hoc Capitulum si gratiosè, non esse contra nos, illud enim expressè loquitur solum de materia multum restringibili, nempe de beneficiis vacaturis, quando scilicet Pontifex concedit aliquam gratiam, ut provideatur de beneficiis, quæ vacant pro tempore, quo ipsi Pontifici beneplacitum erit, quæ concessio vult expressè, ut solum intelligatur de beneficio vacaturo, dum vivet ipse Pontifex: non enim vult praedecedere successori, cui competit conferre Beneficia, quæ suo tempore vacant & idem est in officiis temporibus.

10. Denique concessa delegatio, seu potestas absolvendi, si à Superiore revocatur legitime, perit, ut indicatum est, sed debet revocatio intimari ei, cui concessa dicta potestas fuerat. Vnde si illi non intimaretur, si per annum ad id destinatum, si per edictum, licet & valde posset ille Sacerdos confessiones excipere, quia donec iurisdicte ipsi intimetur revocatio potestatis, semper potest probabiliter iudicare, nondum sibi ejusmodi potestatem fuisse sublatam, ut ex communi sententia rectè probat Sanchez l. 3. matr. d. 30. n. 11. & 13. Quod si Superior licentiam revocaret, & item eam sua Delegatio intimaret, sed revocatio communiter nesciretur, valde confessiones exciperet Sacerdos, licet illicite, quia tunc adesset error communis, dans iurisdictionem, ut superius dictum est.

CAPUT V.

De Approbatione Confessario necessaria.

§. I. Quid ea sit.

1. **V**T Sacerdos idoneus reputetur ad accipiendam iurisdictionem absolvendi Fideles, præterquam, quod debet carere excommunicatione, suspensione, interdicto personali, modo alibi explicato, oportet etiam ex Tridentino, sess. 23. cap. 15. de reform. ut sit ab Episcopo approbatus.

Aliqui ergo ut Bossi, de Iubil. fest. 3. cap. 2. n. 57. sentiunt hanc Approbationem à Tridentino requisitam, nihil aliud esse, nisi meram, simplicem testificationem Episcopi, ut talis persona est, non, ut est Episcopus, quia scilicet ipse testatur, hunc Sacerdotem esse aptum ad Confessiones excipiendas, quia eiusmodi simplex testificatio satis superque est ad intentum Tridentini.

Aliqui vero ut Pontius l. 5. matr. d. 17. n. 14. & Aversa quest. 16. de pœnitent. sess. 6. citans Fabium, Bonac. Bordonum, contendunt, esse sententiam, seu iuridicam testificationem, quam idem Episcopus, ut Episcopus profert de dicta aptitudine. Cum enim aiunt, approbatio requisita à Tridentino sit quid coniunctum, & pertinet ad completam iurisdictionem Confessarii: sicut ipsi iurisdicte, quæ confertur Confessario, procedit ex potestate iurisdictionis Episcopi ut sic; ita procedat, & approbatio necesse est.

2. Et quidem ex hac posteriore opinione sequitur, nullam esse Approbationem factam ab Episcopo excommunicato vitando, quia, ut scimus omnes, ab excommunicato vitando, vel tollitur, vel suspenditur omnis

iurisdicte. Contra ex priorè sequitur, validam esse, nam illa mea testificatio non oritur à potestate iurisdictionis, neque ab aliquo, quod per excommunicationem tollatur, vel suspendatur, perinde ac, propter eandem rationem, valida est assensus matrimonij exhibita à Patrocho vitando.

3. Viraque sententia videtur probabilis, prior tamen est expeditior, & Tridentini verbis (ut accuratè ea perpendenti patebit) conformior.

4. Hanc autem, siue testificatio, siue sententia, non est, nec esse debet solum iudicium de doctrina sufficienti Sacerdotis, sed etiam de morum integritate, & prudentia, ceterisque conditionibus ad confessiones Fidelium apte excipiendas: nam propterea, etiam si Sacerdos secularis, vel Regularis dignè, quoad literas, gaudeat laurea Doctoratus, vel sit Magister, seu Lector Theologiae, &c. indiget Approbatione, quia Doctoratus, vel Magisterium quantumvis notorie sapientiae, nihil probat de moribus, &c. Lege Thomam Hurtadum part. 2. tract. num. 1860.

5. Quod eadem testificatio, seu approbatio debeat esse data non ex errore, vel dolo, & quid si ex metu? vel quid, si iniuste negetur? diximus supra satis cap. 4. §. 5.

6. Porro, ut omnia hic breviter colligam, quæ sunt scitu necessaria de prædicta Approbatione percurram, breviter aliquot clausulas Decreti Tridentini sess. 23. c. 15. de reform. quod illam induxit, quæque prolixè habes apud Fagundez. l. 3. n. 2. Eccl. præcept. c. 2. per totum: Barbosa in Conc. Trid. d. cap. 15. & alios. Decretum autem est huiusmodi.

Decernit Sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse confessiones Sacularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi, aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis, per examen (si illis videatur esse necessarium) aut alias, idoneus indicetur, & Approbationem, quæ gratis datur, obineat privilegium, & consuetudine quæcumque etiam immemorabili, non obstantibus.

PRIMA CLAUSULA.

§. II. Nullus etiam Regularis possit Confessiones Sacularium etiam Sacerdotum audire.

1. **E**tiam Regularis. Quamvis aliqui velint, ut Rodriguez, Henric. Navar. Lop. apud Ant. Escobar, in Theolog. mor. tom. 1. sess. 2. problem. 30. hanc approbationem Episcopi non esse necessariam pro Regularibus exemptis, quia ipsi habent privilegia, ut electi à suis Superioribus, & presentati Episcopis, si hi nolint approbare; intelligantur iure ipso approbati; tamen est adeo manifesta in illis, & Escobar ibi adducunt Suar. Fagund. & alios horum privilegiorum revocatio, quæ satis expressè fit à Tridentino in hac sua nova lege, contradicte opposita privilegiis illis quibuscunque, ut non sit integrum dubitare de huiusmodi necessaria Approbatione, etiam pro Regularibus. An autem Episcopus possit Approbationem dare limitatam v. g. pro viris, & non pro Mulieribus, &c. Lege Dianam p. 11. tract. 8. resol. 27.

2. Nullus possit. Per hoc verbum possit, proposita negatione, modoque loquendi, & sine Tridentini, ostenditur, nullum Sacerdotem, siue secularem, siue, ut modo dixi, Regularem, posse validè, vel licitè sine Approbatione Ordinarij confessiones excipere: licet enim sit controversum, an semper vox non potest, tum licitum vsum, tum validum excludat, de qua re Suar. l. 5. de leg. c. 31. a. n. 13. Sanchez. lib. 6. matr. d. 38. n. 20. Castrop. tom. 1. tract. 3. d. 2. p. 17. n. 4. & tom. 3. r. 16. d. 4. p. 12. §. 4. num. 4. & distinctius ibid. p. 13. §. 1. n. 8. Quintanad. de confirm. sing. 7. n. 4. Batdi l. 20. select. q. 8. num. 7. alique fusi; tamen omnes concordant, in re nostra utrumque excludere ex modo, ut dixi, loquendi, & sine intenco à Tridentino.